

ТВОЈЕ паре – право

водич за
грађане
кроз буџет
града Краљева

Како ускладити добре и лоше стране корисничких накнада?

БЕЗ ЊИХ ЛОШЕ – СА ЊИМА КОМПЛИКОВАНО

Годинама уназад, приликом планирања буџетских прихода града Краљева готово никако или веома мало користе се разни видови корисничких такси попут, рецимо, надоканде за коришћење минералних добара. Ово је, делом, разумљиво ако се знају неке, негативне, карактеристике ове врсте непореских прихода. Непорески приходи из категорије корисничких накнада служе за плаћање добара и/или услуге од које корисник има директну корист у вредности износа који плаћа. Оне, корисничке накнаде, припадају категорији такозваних квазифискалних дажбина (уз таксе за пружање јавних услуга, регулаторне накнаде, специјализоване накнаде), којих је, према једном спроведеном истраживању НАЛЕД-а, близу 400 и путем којих се убира преко 2% БДП. Често их карактерише непредвидивост и нетранспарентност те оне због тога, доприносе неизвесности у пословању привредних субјеката. Као такве значајно доприносе да се Србија на међународним листама конкурентности слабо котира због карактеристика пореског система. Упркос изнетим негативним карактеристикама корисничке таксе су незаобилазне са два становишта: Најпре као потенцијално значајни извор прихода у буџетима свих нивоа, а потом и као алат - инструмент којим се може и треба контролисати одрживо експлоатисање природних добара - ресурса. Баланс између потреба за новчаним средствима и потреба контроле одрживог коришћења природних добара, и путем увођења корисничких такси, обично се тешко успоставља због малих компетитивних и кадровских потенцијала локалних управа.

Ево како то изгледа у конкретном случају града Краљева: У стратешким документима попут Просторног плана града Краљева и Стратегије развоја града Краљева говори се о томе како „град Краљево располаже значајним резервама руда и минералних сировина попут квалитетног угља, каменог лигнита и мрког угља. Посебно су значајни локалитети на линији Ушће-Баљевац (Тадење-Прогорелица), при чему се угаљ експлоатише у Ушћу и Тадењу. Од осталих сировина, значајне су резерве мермера, доломитског шљунка и песка у токовима река. Осим поменутог у зони седиментних стена налазе се и одређене резерве: песка, шљунка, цигларске земље, итд. (Адрани, Обрва и други локалитети); течне и полутечне

битумије (Јанок поред Конарева); магнезита (на северним падинама Гоча и код Богutowца); пешчара (Сирча и Раванички поток); бигра и брече. Каменолома у којима се експлоатишу магматске стене на територији Града има у Каменици, Годачици, Сирчи, Гокчаници, Магличу, Полумиру код Богutowца и на још неколико локалитета. У долини Ибра, утврђено је постојање живе. Серпентин је погодан као грађевински материјал, а мермер и као украсни камен који има изузетну вредност, о чему треба и даље водити рачуна, с обзиром на постојеће потребе за овим материјалом не само у оквиру Града Краљева, већ и изван ње. Студенички мермер је и данас значајан извор прихода. Укупна површина под мермером (и доломитом) у оквиру града је око 15.0 км², а најзначајнији локалитет где се мермер експлоатише је између манастира Студенице и Криваче, највишег врха Радочела. Творци ових докумената па, дакле, и Скупштина града која је усвојила исте давши им обавезујући карактер за планере, истичу значај руда и минералних сировина, уз богатство у шумама, пољопрвредном земљишту и термо - минералним водама, као ресурсе на којима треба планити развој града. Предмет наше анализе, даље, није бављење шта се, како и колико од овога користи. Но и без тога чињеница је да се сви побројани природни ресурси користе, у мањој или већој мери деценијама уназад. Нажалост од тог коришћења каквог год да је обима Буџет града користи нема! О томе у наставку.

пројекат финансира / пројекат спроводе

КВ НОВОСТИ
Online